

[Borgbjerg.]
 organisationer. Jeg vil tværtimod mene, at de bliver endnu mere snæversindede, hvis de vælges af Erhvervsorganisationer. De vil være endnu mere afhængige af de snævre Interesser, hvoraf de er udgaet, vil bide sig endnu stærkere fast deri, medens det dog skulde være Maalet for den paa den almindelige Valgret hvilende Rigsdag at skulle kunne se ud over de allersnævraste Interesser, og Socialdemokratiet mener jo, at det netop altid tager Samfundshensynet, det ligger i selve vort Partis Navn og hele Karakter. (*Fraenkel:* Isser i Navnet!). Ja, men ogsaa i den Karakter, som vort Parti under dette Navn har vist i mange, mange Aar. Vi er ikke ensidigt Tilhængere af en Bypolitik, vi er ikke ensidigt Tilhængere af en Agrarpolitik, vi vil ligeligt Hensyn til alle Sider i vort Samfund.

Jeg tror, at det ærede Medlem Hr. Ole Bjørn Kraft og mulige Meningsfæller af ham, jo mere de tænker over dette, vil komme til at gaa over til Socialdemokratiets klare Standpunkt: et Etkammerssystem. Jeg har sagt tidligere og gentager det her, at er Landstinget enigt med Folketinget, er det overflødigt, og er det uenigt med Folketinget, er det skadeligt og bør afskaffes. Med et Etkammerssystem vil der komme Klarhed og Ansvarsfølelse i Parlamentet, og dermed tror jeg, at en hel Mængde af den antiparlamentariske Stemning, der maatte findes her og der, i Virkeligheden vilde forsvinde. Det er det tunge Maskineri, det vidtløftige, det, at man ikke kan komme af Stedet o. s. v., o. s. v., der bidrager til at fremkalde antiparlamentariske Stemninger.

Jeg kan godt tænke mig Forhandling om mange Enkeltheder i den Henseende, og jeg henviser til Socialdemokratiets store Grundlovsforslag i 1920, hvor der var sørget for, at Sagkundskaben kunde faa sin berettigede Indflydelse, saaledes at der ogsaa kunde blive den fornødne Sammenhæng i Lovgivningen. Jeg henviser til det raadgivende, sagkyndige Udvalg, vi den Gang foreslog indsat i Stedet for Landstinget. Men det er noget helt andet end en Erhvervsrepræsentation.

Men jeg knytter ogsaa noget Haab til, at Tiden maa være inde til at gaa over til en Grundlovsændring, til at rejse dette Spørgsmaal her og i den offentlige Debat, hvorved vi baade kan naa til en mere tilfredsstillende Valgordning til Folketinget, eventuelt paa Grundlag af Enkeltmandsvalg, men med et bevægeligt Antal

Tillægsmandater, og faa hele Forfatningen gjort ganske anderledes klar, fast og enkel. Dette Haab knytter jeg bl. a. til, at det konservative Folkeparti har faaet det ærede Medlem Hr. Christmas Møller til Formand. Det ærede Medlem og jeg har jo tidligere drøftet disse Spørgsmaal, og jeg husker bl. a. en Debat i Efteraaret 1925, hvor vi vekslede nogle Bemærkninger om en Tale, som det ærede Medlem havde holdt lige forud for Valget i 1924. 4 Partiers Mænd havde talt, og Foreningen „Socialvirke“ udgav disse Taler i en lille Pjece.

I denne Valgtale forud for Valget i 1924 udtalte det ærede Medlem sig meget klart og skarpt om Forholdet mellem Landstinget og Folketinget og tog i Virkeligheden Ordet for i alt Fald at faa et suspensivt Veto, at faa Landstinget reduceret til en Slags raadgivende Ting, der kun havde et suspensivt Veto. Det ærede Medlem udtalte ordret om den Stilling, der maatte fremkomme, naar et vigtigt Spørgsmaal, som havde faaet Tilslutning i Folketinget, men var blevet afvist i Landstinget, blev forelagt Vælgerne ved et Folketingsvalg:

„Naar Spørgsmaalet er lagt i Folkets Haand, maa Rigsdagen ogsaa bøje sig for Folkets Dom“.

Og hvis man vilde indvende, at vi jo har Landstinget, vilde han henvise til Landstingets Holdning i Foraaret 1919 i Statslaanssagen, og han tilføjede:

„Landstinget angav herved sin Stilling i Forfatningen. Det vilde bøje sig for Folket. Det vil Landstinget sikkert ogsaa gøre nu“.

Ja, men det har man ingen Sikkerhed for, det maa i alt Fald indskrives i Forfatningen.

For øvrigt har jeg den Opfattelse, at hvis det ærede Medlem kunde følge sin inderste Lyst — jeg ved godt, at man ikke skal granske Nyre og Hjerte, men i hvert Fald har det ærede Medlem forud for Valget og ogsaa ved andre Lejligheder udtalt sig saaledes, at han vist inderst inde meget godt kunde gaa med til Landstingets Afskaffelse, idet det vilde give mere Klarhed i Forfatningen, mere Enhed og Ansvarsbevidsthed — efter det ærede Medlems Mening — vilde give det konservative Parti meget bedre Vilkaar, idet intet Parti og heller ingen Regering da kunde skyde sig ind under, at vel forelægger den en hel Del, men det kan ikke gennemføres, fordi der er andre, der sidder og forhindrer det, hvilket selvfølgelig tager noget af Ansvarsbevidstheden bort.